

ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks
tijdschrift
16de jaargang
nr. 92 (2)
maart-apr. 1985

ESPERANTO, JE VRAAGT MAAR!

Dat is de titel van een nieuwe brochure die zopas van de persen van de Vlaamse Esperantobond rolde. Claude Piron, bekend taalkundige en psycholoog, beantwoordt erin de veertig meest gehoorde vragen over de Internationale Taal: – is ze niet te Europees? – gaat het Esperanto andere talen vervangen? – is het geen utopie? enz. Als „voorproefje” publiceren we in dit nummer enkele vragen, met het antwoord van Piron.

We hebben al Engels als internationale taal. Waarom hebben we dan nog een nieuwe nodig?

a) In het internationale leven bestaat er geen enkele organisatie die alleen het Engels hanteert. De UNO gebruikt 6 werktalen (Engels, Frans, Spaans, Russisch, Chinees, Arabisch), de Europese Gemeenschap 7 (Frans, Duits, Italiaans, Grieks, Nederlands, Engels, Deens).

b) De mening dat men met het Engels in de hele wereld zijn plan kan trekken, is een grote illusie. Je ondervindt dit maar als je een reis maakt door Latijns Amerika, Franstalig Afrika, Oost-Europa, Japan... Met Engels kun je slechts oppervlakkige en zeer beperkte contacten leggen zoals in reisagentschappen, grote hotels, toeristische diensten. In Oost-Europa is de
(vervolg p.3)

Speciaal voor deelnemers aan TEST 5000

Eén cursus volgen om een taal te leren en dan niets meer... dat kan natuurlijk niet. Zo leer je geen taal. Taal verwerven vraagt oefening. Dat kan nu gebeuren tijdens een conversatie-week-end. O.l.v. de Nieuwzeelander Stefan MacGill kan er twee dagen lang in een ontspannen, ludieke sfeer gepraat worden over eenvoudige alledaagse dingen.

- op 13 en 14 april, telkens van 10 tot 17 u.
- in het Esperantohuis, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen;
- vooraf inschrijven verplicht door overschrijving van 500 fr. op rekening 000-0072654-01 van "La Verda Stelo", Antwerpen;
- middagmaal: lunch of koffie ter plaatse verkrijgbaar;
- inlichtingen: ☎ (03) 234.34.00 of 440.30.92.

ESPERANTO - PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.

Redactie en administratie België

Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

☎ (03) 234.34.00.

Administratie Nederland

Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat 172, 2585 HW Den Haag.

Abonnementen

Gewoon abonnement: 120 fr. in België, 6,60 f in Nederland en 150 fr. of 8,25 f voor alle andere landen.

Steunabonnement: 240 fr. in België, 13,20 f in Nederland en 300 fr. of 16,50 f voor alle andere landen.

Vijfjarig abonnement: 480 fr. in België, 26,40 f in Nederland en 600 fr. of 33 f voor alle andere landen.

Vijfjarig steunabonnement: 880 fr. in België, 52,80 f in Nederland en 1 200 fr. of 66 f voor alle andere landen.

Levenslang abonnement: 2 800 fr. in België, 165 f in Nederland en 3 000 fr. of 206,25 f voor alle andere landen.

Levenslang steunabonnement: 6 000 fr. in België, 330 f in Nederland en 7 500 fr. of 412,50 f voor alle andere landen.

Advertenties

1/1 blz. 2850 fr. * of f 165

Kleine advertenties 15 fr. * of f 0,90 per woord. Identieke advertenties in 6 opeenvolgende nummers: 5 x de prijs van 1 advertentie. Reductie voor Esperanto-organisaties: 33 %. Toeslag voor vergroten of verkleinen van een tekening: 300 fr. * (éénmalig). (* + 19 % BTW)

Rekeningen

Voor België: 402-5510531-55 t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen.

Voor Nederland: postgiro rek.: 3583975 t.n.v. Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag.

Redacteur

Paul Peeraerts.

Verantwoordelijke uitgever

Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

Esperanto-Panorama verschijnt de 1ste van iedere oneven maand.

Bijvoegsels bij Esperanto-Panorama worden slechts toegestaan als ze keurig gedrukt zijn en in onberispelijk Nederlands of Esperanto opgesteld. De kosten door het bijvoegen van het drukwerk veroorzaakt, worden gefactureerd.

Teksten voor publikatie moeten op het redactie-adres toekomen uiterlijk de 1ste van de even maand.

De redactie heeft het recht ingezonden teksten, advertenties of bijvoegsels te weigeren. In geval van discussie beslist het Bestuur van de Vlaamse Esperantobond.

Overname van artikels is vrij, op voorwaarde dat een presentemplaar aan de redactie wordt gezonden.

Espo, de nieuwe computer van GCA

Een vijftal jaren geleden schreven we met trots, dat het Grafisch Centrum Antwerpen, waar Esperanto-Panorama wordt gedrukt, de beschikking had gekregen over een gloednieuwe micro-computer. Jarenlang heeft die dienst gedaan om niet alleen de boekhouding, maar ook het adressenbestand van een twaalfstal tijdschriften bij te houden.

Toen echter midden 1984 beslist werd om ook het blad *Monato* te gaan verzorgen, zag de microcomputer het niet meer zitten. Nog eens 2 000 extra adressen in het geheugen, samen met de boekhouding van alle redacteurs, *perantoj*, en abonnees, was zo goed als uitgesloten. Daarom werd Espo, de professionele PDP-11 computer van UEA in Rotterdam naar Antwerpen overgebracht, waar hij sinds eind januari in bedrijf is. Afgezien van het feit dat hij plots zonder enige duidelijke reden de helft van de Franse abonnees van *Monato* kwijtspeelde, loopt alles op rolletjes. In de loop van maart zal een groot deel van het abonneebestand van Esperanto-Panorama naar de nieuwe computer worden overgeheveld.

Net zoals bij UEA in Rotterdam, zal aan alle abonnees van een tijdschrift dat in Antwerpen wordt geadministreerd, een code worden toegewezen, bestaande uit vijf letters. Deze lettercode zal in de toekomst voorkomen op ieder adresetiket dat u wordt toegezonden, op iedere brief en op iedere factuur.

Wij verzoeken u met aandrang deze code te vermelden bij adresveranderingen, betalingen, vragen om inlichtingen enz. Hartelijk dank in naam van Espo.

Zwijgen is goud

Iedere keer als een politicus in het Europees Parlement de klaarblijkelijk onverwoestbare zin uitspreekt: „Graag wil ik mij even bondig tot u richten”, kost het vertalen, typen, drukken en inbinden van deze zin in alle talen van de gemeenschap 5 400 frank of 300 gulden...

Over de kosten van dit artikeltje naar aanleiding van diezelfde zin in ons tijdschrift zwijgen we maar...

(vervolg van p.1)

werkelijke communicatietaal het Duits. In de landen rond de Middellandse Zee is vooral het Frans gebruikelijk.

c) Het communicatieniveau dat je met Esperanto na één jaar studie bereikt, komt overeen met het niveau dat je met Engels bereikt na 7 à 8 jaar studie. Dit blijkt uit proeven met kinderen die tegelijkertijd Engels en Esperanto leerden. Na 1 jaar studie kenden die kinderen werkelijk Esperanto. Voor het Engels was hun kennis na 6 jaar nog steeds middelmatig, en dit ondanks het gebruik van de modernste didactische methodes.

d) Als je Engels als internationale taal invoert, geef je een werkelijk overwicht aan één volk en aan één cultuur. Op wereldschaal zou je dan problemen scheppen die vergelijkbaar zijn met de taalproblemen op kleine schaal in België. Daarom heeft de wereld een taal nodig, die men *niet* kan identificeren met één volk, godsdienst, economisch systeem of ideologie.

Esperanto is een kunsttaal. Hoe kun je fijne schakeringen uitdrukken, poëzie schrijven of discussiëren op een hoog intellectueel niveau?

Deze vraag stoelt op 3 veronderstellingen:

- Echte talen zijn natuurlijk, Esperanto is kunstmatig;
- Alleen natuurlijke talen zijn in staat om gevoelens van kunstzinnige aard uit te drukken;
- Communicatie op hoog intellectueel niveau is alleen mogelijk met natuurlijke talen.

a) *Beantwoordt de tegenstelling natuurlijk/kunstmatig aan een werkelijkheid?*

Taal is geen biologisch, wel een sociaal verschijnsel. Taal veronderstelt een wisselwerking tussen twee soorten krachten: inwendige (psychologische) krachten aan de ene kant en uitwendige (uitgaande van het milieu) aan de andere kant. Deze wisselwerking vindt steeds plaats. Het kind neemt uit zijn omgeving bv. op “ik slaap”. Dit is de uitwendige kracht. Voor de verleden tijd gebruikt het kind de vorm “ik slaapte”. Dit is het gevolg van inwendige mechanismen, die zowel psychologisch als logisch van aard zijn. Anders gezegd: ik slaapte is de *natuurlijke* vorm. Het milieu

reageert met “ik sliep”. De omgeving dwingt dus het kind af te stappen van de natuurlijke ontwikkeling. Moet men dan gaan zeggen, dat het kind, eenmaal volwassen, een ‘natuurlijk’ Nederlands spreekt?

Het hedendaagse Nederlands is het resultaat van een wisselwerking tussen een aantal dialecten (het natuurlijke aspect) en een bewuste tussenkomst van schrijvers, spraakkunstmakers, leerkrachten, enz., die voorschriften opdringen die soms tegengesteld zijn aan de werkelijke ‘natuurlijke’ taal. Ze dwingen ons te zeggen: “Ik heb hen gezien”, terwijl iedereen natuurlijk zegt “Ik heb ze gezien”.

Zelfs één enkel persoon kan zo een literaire taal scheppen, dus op kunstmatige wijze. Hij put zijn woordenschat uit de dialecten, uit de klassieke of vreemde talen, en legt normen op. Dit is het geval met bv. het Italiaans van Dante of het Russische van Lomonosov.

Ook het Esperanto vertoont net als alle andere talen een delicate dosering tussen natuurlijkheid en kunstmatigheid. Het kunstmatige aandeel was bij het begin groter dan bij vele talen. Daarna echter was het natuurlijke aandeel veel groter in het Esperanto. Het huidige Esperanto is veel meer dan het eenvoudige voorstel van Zamenhof uit 1887. Het is het resultaat van de aanvaarding van dit project door een gemeenschap, die het voorstel ging gebruiken voor haar interculturele betrekkingen. Bovendien ontstond een wisselwerking tussen deze gemeenschap en een aantal schrijvers en grammatici. Als gevolg van deze wisselwerking ontwikkelde het Esperanto zich tot een rijkere taal. Deze verrijking gebeurde deels natuurlijk (door het gebruik) en deels kunstmatig (door tussenkomst van woord-scheppers, grammatici, schrijvers, Esperantoleraars). Bij deze ontwikkeling echter bleef de aanvankelijke eenvoud bewaard.

b) *Leent het Esperanto zich tot de uitdrukking van gevoelens en het schrijven van poëzie?*

Ja natuurlijk, want de feiten bewijzen het. Personen die Esperanto gebruiken, drukken hun emoties en gevoelens in deze taal uit, net zoals ze dat in een andere taal doen. Bovendien hebben heel wat waar-

devolle dichters hun werk in het Esperanto uitgegeven. We denken hierbij aan de uitspraak van Maurice Genevoix, de permanente secretaris van de Franse Academie: "Esperanto is in staat om de subtielste schakeringen van de gedachte en van het gevoel uit te drukken, bijgevolg kan Esperanto gedachten weergeven op een juiste, literaire en esthetische wijze. De taal schenkt voldoening aan de meest achterdochtige en eigenzinnige geesten" [Vraaggesprek van Maurice Genevoix met Pierre Delaire, *Chaîne Nationale*, Parijs 18 feb. 1955].

c) *Leent het Esperanto zich tot intellectuele gedachtenwisselingen op het hoogste niveau?*

Ja. Het volstaat om eens eens discussies van wetenschappelijke, filosofische of letterkundige aard in het Esperanto bij te wonen. In het Esperanto vind je werken over de meest uiteenlopende wetenschappelijke disciplines: politiek, sociale vraagstukken, godsdienst, literatuur, wijsbegeerte. Het eenvoudige feit dat de "Universele verklaring van de rechten van de mens" (uitgegeven door de UNO) in het Esperanto vertaald werd, bewijst alleen al de mogelijkheid van deze taal om gedachten op een precieze en genuanceerde wijze op hoog intellectueel niveau uit te drukken. Zo werden ook in het Esperanto vertaald: *De walging* van J.P. Sartre, *Monadologie* van Leibniz, enz. Bovendien worden universitaire cursussen in het Esperanto gegeven. We denken bv. aan de *Someraj Universitataj Kursoj* in Luik, de zomersessies aan de *San Francisco State University*, de *École supérieure internationale des vacances* in La-Chaux-de-Fonds in Zwitserland, de *Internacia Kongresa Universitato*, georganiseerd in het raam van de congressen van de *Universele Esperantovereniging*. Het volstaat om het communicatieniveau tijdens deze Esperantocursussen te vergelijken met het niveau van congressen waarop veel talen worden gesproken, om overtuigd te zijn van de grotere waarde en bruikbaarheid van het Esperanto.

Hoeveel personen in de wereld kunnen Esperanto spreken?

Om deze vraag te beantwoorden kunnen

we gewoon alle officiële aangesloten leden optellen. Zo schat Pierre Janton, professor aan de universiteit van Clermont-Ferrand, het aantal esperantisten in de wereld tussen 2,5 en 3 miljoen (P. Janton, *L'espéranto*, Parijs, Presses universitaires de France, 1977, 2de druk, p. 112). Als we er de esperantisten bijtellen, die door zelfstudie de taal leerden, ligt het aantal veel hoger. Twintig miljoen lijkt ons een realistisch getal.

De bovenstaande teksten werden ontleend aan „Esperanto, je vraagt maar!“. Uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond, 1985. ISBN 90-71205-01-0. Prijs 100 fr., voor leden 89 fr.

In dezelfde reeks verschenen:

Claude Piron, *Esperanto, een Europese of een Aziatische taal?*, 1979, 36p., 100 fr.
Edward Symoens, *De sociologische, pedagogische en kulturele waarde van het Esperanto*, 1984, 48p., 100 fr.

Helmar Frank: *De propedeutische waarde van de internationale taal Esperanto*, 1984, 16p., 100 fr.

Nog steeds taalchaos rond identiteitskaart

De nieuwe Belgische identiteitskaarten, die over twee maanden zullen worden uitgereikt, doen nog steeds stof opwaaien. Nog steeds is men het er niet over eens welke talen erop moeten voorkomen. De meeste actiegroepen stellen voor dat alleen de taal van de houder verschijnt. De Waalse minister Nothomb echter vindt dat ze beslist tweetalig moeten zijn, nl. Nederlands-Engels in Vlaanderen en Frans-Engels in Wallonië. „We kunnen van een Duits politieman die onze identiteitskaart vraagt, toch niet veronderstellen dat hij Nederlands begrijpt“ aldus de minister. Het woord „België“ zou „omwille van de duidelijkheid“ aldus luiden: „België – Belgique – Belgien – Belgium“ en gevolgd worden door „Identiteitskaart – Carte d'identité – Identitätskarte – Identity card“. Ook dat waarschijnlijk „omwille van de duidelijkheid“...

GROEPSLEVEN EN INFORMATIEADRESSEN

Teksten voor het volgende nummer van *Esperanto-Panorama* moeten op de redactie toekomen vóór 1 april. De publicatie gebeurt gratis.

AALST

Esperantogroep "La Pioniro" ☆

Inlichtingen: de heer E. D'Hondt, Wilgstraet 25A, 9440 Ereembodegem, ☎ (053) 77.44.97.

Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in de jeugdbibliotheek, Kattestraet 31 (2de verdieping).

ALKMAAR

NEA-Sekcio

Inlichtingen: mevr. F. Bakker-Kroon, Meester Quantplein 2, 1862 GB Bergen, ☎ (02208) 4582.

Bijeenkomsten: de 3de maandag van de maand.

Programma:

- Je sabato la 9a de marto 1985, (post la jarkunveno de NGGE) en la LBO-school „De Sprengenborgh“, H. Dunantlaan 2 en Apeldoorn. Komenciĝo je la 13.30 horo. Ĉiuj estas bonvenaj; sed bonvolu anonci vian viziton al la sekretariino de NGGE.
- Je lundo la 11a de marto 1985, organi-

zata de la NEA-sekcio Alkmaar, en 't Gulden Vlies, Koorstraat 20 en Alkmaar. Komenciĝo je la 20a horo. Ĉiuj estas bonvenaj; sed bonvolu anonci vian viziton al la prezidantino srino H. de Geus, Herenweg 181, 1851 KP Heiloo (072) 331040. (Eniro senpaga). En ambaŭ kunvenoj s-ro H. Bakker informos nin pri la UEA-agado „Esperanto en Afriko“.

- Je mardo la 12a de marto 1985, organizata de „Esperanto 100“ en la Kultura Centro „De Oorsprong“, Damweg 1 en Schoorl. Komenciĝo ja la 20a horo. Tiu ĉi prelego okazos en la afrikansa lingvo. Ĉiuj estas bonvenaj.

ALMELO

NEA-Sekcio

Inlichtingen: mevr. A.J.B. Vrolijk-Hemelman, Hofkampstraat 33, 7607 NB Almelo. *Bijeenkomsten:* de 3de woensdag op het bovenstaande adres.

AMSTERDAM

Samenwerkingscomité

Bijeenkomsten: AKKE-konversatiebijeenkomsten elke dinsdag om 20 u. in het Centraal Station, laatste deur op het eerste perron (oostzijde, 2b) in, daarna 1

LA VERDA STELO nodigt u uit op de voordracht met dia's van

JO HAAZEN

reisverslag over **JAPAN**

n.a.v. de "Introductie van de Beiaardkunst in het Verre Oosten".

op woensdag, 17 april e.k.

in de feestzaal van de stadsschool, Quellinstraat 31 te Antwerpen. Steunkaarten tegen 100fr. te bekomen op het Esperanto-Centrum, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen (☎ 03/234 34 00).

80

(1931), tradukitaj en kelkajn lingvojn.

Aliaj verkoj : Saltego trans Jarmiloj (1924), La Verda Raketo (1961) kaj Mia Verda Breviero (1974), la plej nova libro.

La verkisto loĝas nuntempe en Okcidenta Berlino.

* * *

ABISMOJ (150 p.- 18cm)

La kerno de la romano estas ĉiutaga ripetiĝanta amhis-torio, sed Forge povis per sia majstra plumo iĝi ĝin interesa ĝis la fina vorto.

El simpla intrigo li sukcesis verki interesan plenan romanon kun frapanta klara kaj flua stilo, populare profunda psikologio kaj absoluta fundamenteco.

Resume Abismoj estas valora riĉigo de nia originala verkaro.

Katalogprezo : 156 F

FEL-prezo : nur 139 F

SALTEGO TRANS JARMILOJ (196 p.- 18 cm)

Fantazia romano pri tempomaŝina vojaĝo al la epoko de la Romia Imperio en la tempo de la imperiestro Nero.

Malgraŭ ĝiaj specialaj humuro kaj aliaj allogaĵoj ĝi ne atingas la nivelon de Abismoj. Simpla, vigla stilo.

Katalogprezo : 200 F

FEL-prezo : nur 178 F

MR. TOT ACETAS MIL OKULOJN (243 p.- 18 cm)

Fantazia detektiv-romano, sed ne bulvarda, ne harstariga sanga fantaziaĵo. Ĝi estas tiel moderna, tiel riĉe saturita de psikaj subpentroj kaj de la pulsanta vivo, ke ĝia valoro alte superas tiujn pretendojn, kiujn oni ĝenerale havas ĉe tiaspecaj romanoj.

Katalogprezo : 270 F

FEL-prezo : nur 240 F

LA VERDA RAKETO (145 p.-18 cm)

Novelaro. Laŭ moderna, fikcia maniero de la aŭtoro kondukas nin tra plej kuriozaj aferoj : Hundo kiu parolas Esperanton, Tunelo de kisoj, Nia nigra filo, Knabino kiu ŝtelis feliĉon, ktp

Katalogprezo : 156 F

FEL-prezo : nur 139 F

MIA VERDA BREVIERO (263 p.-18 cm)

Humura, satira novelaro el Esperantujo, en kiu la aŭtoro pentras diversajn dimensojn de nia verda mikrokosmo, valora daŭrigo al "La Verda Raketo".

Li rakontas ankaŭ pri siaj unuaj paŝoj en la mondojn de Esperanto kaj la filmo.

Katalogprezo : 300 F

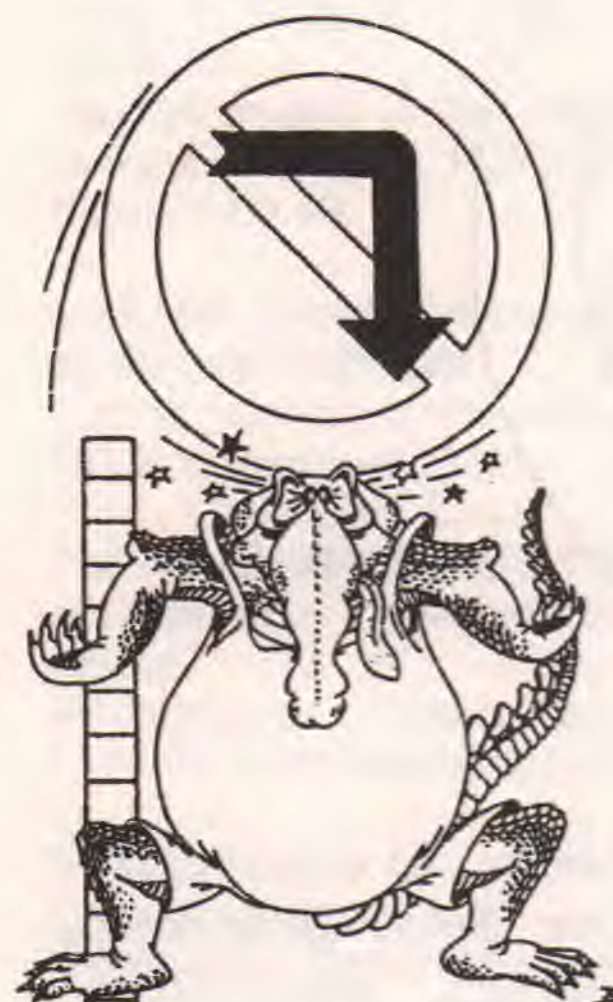
FEL-prezo : nur 267 F

* * *

NIA KROKO KONKERU LA TUTAN MONDON !

Granda danĝero ĉiam kaj ĉiam minacas niajn kunvenojn kaj naciajn kongresojn, danĝero al anemio:

LA KROKODILITO

Verŝajne vi jam konatiĝis kun la FEL-krokodilo dum la Dua Flandra Kongreso en Alsto ? Se ne, tiam estas urĝa tempo !

Vi eĉ ne scias pri kio ni parolas ? Nu, tiam ni rapide klariĝos ! Por instigi vin kaj viajn Esperantajn amikojn al batalo kontraŭ la krokodilito (ili estas homoj kaj do facile tenteblaj) ni disponas pri serio da 6 diversaj belaj, multkoloraj, allogaj kaj profesnivelaj bildkartoj pri la temo :

"NE KROKODILU ! "

Sendante ilin al eksterlandaj samidean(in)oj vi akiros moralajn meritojn pro via bona agado.

Do nepre rapide agu kaj aĉetu dekojn da serioj.

La prezo estas 50 F por FEL-membroj kaj 60 F por nemembroj. Se vi aĉetos minimume 10 seriojn vi ĝuos rabaton de 33 % je la sumo de 60 F.

DIVERSAĴOJ

Nia libroservo intencas organizi aŭkcion de brokantaĵoj, sed... por tio ni bezonas kompreneble interesajn librojn ! Tial ni alvokas niajn membrojn serĉi sur la mansardo aŭ en la kelo librojn aŭ aĵojn, kiujn vi ne plu uzas.

Donacu ilin al FEL ! Sendu ilin al la Centro aŭ telefonu al ni kaj ni zorgos pri kamiono por transporti viajn donacaĵojn ! Ni kore dankas vin antaŭe.

El Pollando ni ricevis leteron kun jena alvoko :
 "...nia societo, kiu havis geanojn inter ĉefe intelektuloj tre bezonis trovi eblecon interŝanĝi esperantajn librojn por ricevadi almenaŭ de tempo al tempo esp. librojn el aliaj landoj ! Do mi petus vin ĉu vi povus trovi por mia Societo personon, kiu estus ema de tempo al tempo interŝanĝi esp. librojn ? Aktuale ni tre volus aĉeti (intersange) la libron de Henk Thien "La vivo de D-ro L.L. Zamenhof en bildoj" !!..."

Skribu al: s-ro Roman Skalinski
 skr. 288
 87 - 100 Toruń 1, POLLANDO

- **dinsdag 16 april:** conversatieavond (18.30 u. - Volkshogeschool, Bargiekaai).
- **vrijdag 26 april:** Gevarieerde avond met o.a. een quiz o.l.v. Patrick Haerick (zaal A.S.L.K., ingang Korte Meer, 20h.).

Op de gezellige jaarvergadering in januari werd niet alleen het volledige bestuur herkozen, maar kwam er tevens een nieuw bestuurslid bij (nl. Nancy Hagebaert, een ijverige leerlinge van de eerstejaarscursus).

Op deze jaarvergadering bleek dat „La Progreso” momenteel een erg gezonde basis bezit, zowel financieel als organisatorisch.

GRONINGEN

NEA-Sekcio

Inlichtingen: Esperanto-Centrum, Berkelstraat 5, 9725 GT Groningen, ☎ (050) 25.98.46.

Bijeenkomsten: in het Wijkgebouw Helpkerk, Waldeck Pyrmontplein 13, ☎ (050) 26.00.49.

UJE (afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd)

Inlichtingen: Coranthijnestraat 69, 9715 RG Groningen, ☎ (050) 77.59.54.

HAARLEM/HEEMSTEDE

NEA-Sekcio „Komprenado faras pacon”

Inlichtingen: G. Duvis, Kemphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede, ☎ (023) 28.46.02.

HASSELT

Esperanto Hasselt ☆

Inlichtingen: De hr. Marcel Aerts, Lazarijstraat 122, 3500 Hasselt, ☎ (011) 25 34 67.

Bijeenkomsten: In het Cultureel Centrum, Kunstlaan 5.

- 7 maart: 5de les Esperanto voor beginners
- 11 maart: Analyse van Esperanto-teksten. Op deze avond worden ook de personen uitgenodigd die deelnemen (of genomen hebben) aan „Test 5000”, het proefprogramma met „Esperanto-Programita”.
- 14 maart: 6de les Esperanto voor beginners
- 21 maart: 7de les Esperanto voor beginners

- 25 maart: Geschiedenis van de Esperanto beweging; door A. Staes
- 28 maart: 8ste les Esperanto voor beginners
- 1 april: Analyse van Esperanto-teksten voor gevorderden.
- 4 april: 9de les Esperanto voor beginners
- 11 april: 10de les Esperanto voor beginners
- 22 april: Liedjes in Esperanto; Door G. Schroeyers.

Wegens de grote opkomst van leerlingen werd het aantal cursussen verdubbeld. Bel voor inlichtingen naar de hr. A. Claesen, ☎ (011) 33 66 03.

HILVERSUM

NEA-Sekcio „Dreves Uiterdijk”

Inlichtingen: Mej. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum, ☎ (035) 43.320

FLE-Sekcio

Inlichtingen: Mevr. M.Dee-Tervoren, J. Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum, ☎ (035) 12.717.

**DE NOORDSTAR
EN BOERHAAVE N.V.**

de eerste vlaamse
verzekeringsmaatschappij
gent 091/25 75 15

kulturele stichting NOORDSTARFONDS v z w

KALMTHOUT

La Erikejo ☆

Inlichtingen: Mevr. Huybrechts, Rozen-dreef 33, 2180 Kalmthout, ☎ (03) 666.99.88.

Bijeenkomsten: de laatste donderdag in het parochiecentrum van Heide.

Programma:

- donderdag 28 maart: Jaarvergadering gevolgd door een geluidsbandprogramma over Esperanto.
- donderdag 25 april: Gedichten in Esperanto. Vertaling ervan.

KAPELLE

Zelanda Esperanto-Grupo

Inlichtingen: Sally en Dies Krombeen, Juffersweg 4 B, 4421 JB Kapelle, ☎ (01102) 1563.

KORTRIJK

La Konkordo ☆

Inlichtingen: De hr. van Biervliet, Oude-naardsesteenweg 158, 8500 Kortrijk, ☎ (056) 22.00.11.

Bijeenkomsten: elke woensdag om 19.30 u., Passionistenlaan, Jeugdherberg.

LEEWARDEN

NEA-Sekcio

Inlichtingen: Mevr. Y. Weidema, Goutumerdyk 18, 9084 AE Goutum, ☎ (058) 88.28.10.

Bijeenkomsten: donderdag om de 14 dagen om 15.00 uur in het Doopsgezind Centrum, Ruiterkwartier 173, Leeuwarden.

LEUVEN

Esperanto 2000 ☆

Inlichtingen: Marc vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, ☎ (016) 20.14.53.

Bijeenkomsten: De tweede woensdag van de maand in het Nieuw conservatorium, Koning Albertlaan 52, Leuven.

Programma:

- 6 maart: Ĝenerala kunveno kun elekto de estraro k.a.
- 10 april: Vespero 2000: prelegos ĉi foje Carl Desuere pri: „Kiel paroli kun la

komputilo?”

Telkens ook „parolata ĵurnalo” door Gh. Jacobs.

Cursussen: Iedere woensdag van 9 jan. tot 13 februari van 19.30 tot 21.30 u. (voor beginnelingen).

De 2de, 3de en 5de woensdag van de maand cursus voor gevorderden.

LIMBURG

Esperanto Limburg ☆

Inlichtingen: Justus Lipsiuslaan 26, 3500 Hasselt, ☎ (011) 22.74.23.

MECHELEN

Mechelse Esperantogroep ☆

Inlichtingen: de heer R. Saels, Lange Zandstraat 52, 2580 St.-Kathelijne-Waver, ☎ (015) 31 17 90.

Cursussen: Donderdag van 20 tot 22 u. in „t Sentroem”, Oude Brusselsestraat 28, Mechelen.

MORTSEL

Esperantogroep Mortsel ☆

Inlichtingen: Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.06 of St.-Hathebrandstraat 8, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.24.

Bijeenkomsten: iedere zondag om 10.30 u. in het Hof van Rieth, Molenlei 68.

Het programma van ESPERANTO MORTSEL ligt in feite in de lijn van dat van de Antwerpse LA VERDA STELO. De bedoeling van onze bijeenkomsten is namelijk aan die mensen, die de wekelijkse programma's niet kunnen bijwonen op vrijdagavond, dat alsnog te doen op zondag morgen, waar dus het programma van de VERDA STELO al naar gelang van de belangstelling wordt overgedaan of althans verder behandeld.

Dat wij tot hiertoe nog niet *alle* buitenlandse sprekers bij ons uitgenodigd hebben ligt hoofdzakelijk aan de beperkte aanwezigheid en aan de financiële lasten, die meestal te hoog zijn voor onze middelen.

Hoe dan ook, wij doen ons uiterste best om zo volledig mogelijk te zijn en om zo aangenaam mogelijk „bije te zijn” op zondag morgen.

NIJMEGEN

Esperanto-Klubo Zamenhof

Inlichtingen: Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen, ☎ (080) 55.15.05.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag

om 20 u. op het vermelde adres.

ROTTERDAM

Esperanto-Grupo Merkurio

Inlichtingen: de heer R. Moerbeek, ☎ (010) 36.15.39

Bijeenkomsten: de 1ste en 3de woensdag om 20 u., Rotterdam, Aristotelesstraat 200.

FLE-Afdeling 2

Inlichtingen: Mevr. J. Quispel, Maarland 4, 3075 JV Rotterdam, ☎ (010) 19.82.01.

Bijeenkomsten: iedere donderdag, Brabantsestraat 12. Eventueel telefoneren tussen 20 en 22 u.

SAT-Rondo

Inlichtingen: Mevr. N. Bout-van Veen, Tweede Pijnackestraat 12 A, 3035 GJ Rotterdam, ☎ (010) 66.30.73.

ST.-NIKLAAS

Esperantogroep St.-Niklaas ☆

Inlichtingen: de hr. Leo Corijnen, Weynstraat 1, 2700 St.-Niklaas, ☎ (03) 776.33.88 of de hr. Gerard Baeyens, ☎ (03) 772.57.42.

TIENEN

Inlichtingen: Marc vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, ☎ (016) 20.14.53.

TILBURG

Esperanto Tilburg

Inlichtingen: de heer H. Appelo, Montfortanlaan 100, 5042 CX Tilburg, ☎ (013) 68.04.73.

TURNHOUT

Inlichtingen: de heer G. Duyck, Harmoniestraat 47, 2300 Turnhout, ☎ (014) 41.22.33.

UTRECHT

Samenwerkingscomité

Inlichtingen: de heer Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht, ☎ (030) 61.69.67.

WILRIJK

Esperantogroep Wilrijk ☆

Inlichtingen: de hr. Roger de Schepper, Doornstraat 22, 2610 Wilrijk, ☎ (03)

827.24.05

WIJLRE

Esperantogroep Marnolando

Inlichtingen: Tienbundersweg 38, 6321 CR Wijlre, ☎ (04450) 1248.

Bijeenkomsten: zaterdags middags.

ZAANSTREEK

Esperanto-Centrum

Inlichtingen: postbus 433, 1500 EK Zaan-dam, ☎ (075) 16.69.31.

De groepen aangeduid met een ☆ zijn aangesloten bij de Vlaamse Esperantobond. Het lidmaatschap bedraagt er 200 fr. per persoon en geeft recht op een gratis abonnement op *Esperanto-Panorama*. Het lidmaatschapsgeld kan worden betaald aan de groep of rechtstreeks op rek. 402-5510531-55 van de Vlaamse Esperantobond.

Algemene jaarvergadering van FEL

Op zaterdag 16 maart 1985 om 14u. zal in het Esperantocentrum, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen, de algemene jaarvergadering van de Vlaamse Esperantobond plaatshebben. Die vergadering is van belang voor alle leden, niet alleen om te vernemen wat er gebeurd is of wat er te verwachten is, maar ook om uw stem uit te brengen, opmerkingen te maken, suggesties te doen enz. in verband met het beleid van de Vlaamse Esperantobond. Op de dagorde staat een zeer gevarieerd programma:

1. Financieel verslag over de werking in 1984.
2. Begroting 1985.
3. Aanvaarding van het financieel verslag en de begroting door de leden.
4. Moreel verslag 1984.
5. Ontslag van de oude Raad van Beheer (*Administrantaro*).
6. Voorstelling van de kandidaten voor de Raad van Beheer (*Administrantaro*) 1984-1985.
7. Aanvaarding door de Algemene Vergadering van de Beheerders.
8. Verkiezing van minstens vijf bestuursleden (*Estaranoj*) door de Algemene vergadering uit de Beheerders.

"Een zeer goede zelfstudie, compleet met voorbeelden, grammatica, goede raadgevingen en adressen, leesteksten enz..."

Lektuurgids, jan.-febr. 1983.

"Tiu ĉi lernolibro allogas metodikiston de fremdlingvo-instruado per sia unika strukturo rilate la prezentadon de la lingva materialo kaj per sia ĝeneral-kleriga enhavo."

D-ro Till Dahlenburg in *"Der Esperantist"*, 133

"Plenumante tiujn postulojn, li trovos en la lernolibro bonegan gvidanton kaj en ties aŭtoro fidindan kaj zorgeme akompanantan instruiston. Li asimilos la Internacian Lingvon interesmaniere kaj rapide."

Rikardo Ŝulco in *"Eŭropa Dokumentaro"*, 36

"Konato de mi ekuzis la libron. Li laŭdas la originalecon de la instru-metodo... li ne perdis entuziasmon kaj vige daŭrigas la studadon. Pli plaĉa komplimento ne eblas."

Rob Vetter in *"Komuna Esperanto-Gazeto"*, jan. 1983.

Dr. W.M.A. De Smet

Esperanto snel assimileren

Uitgeverij "De Nederlanden" v.z.w., Antwerpen, 1982.

ISBN 90 6583 0286 – 160 blz. – 395 fr.

Een leerboek voor zelfstudie of voor snelcursussen, speciaal bestemd voor mensen die reeds enige talen geleerd hebben.

Reeds tentoongesteld in de boekenbeurzen van *Antwerpen, Brussel, Parijs, Frankfurt, Moskou...*

Te bestellen bij:

België

- Uitgeverij De Nederlanden, Kruishofstraat 16, 2020 Antwerpen
- Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen
- Sonorilo, Doornstraat 22, 2610 Wilrijk

Nederland

- Uitgeverij Tor, De Steiger 162, Almere
- Esperanto-Centrum, Nederland, Riouwstraat 172, 2585 HW Den Haag
- Universala Esperanto-Asocio, Nieuwe Binnenweg 176, 3015 BJ Rotterdam

Te koop in vele goede boekhandels;

in Antwerpen bijvoorbeeld in de volgende: Standaard Boekhandel, Huidevettersstraat 59; Veritas Boekhandel, Huidevettersstraat 21; Oranjehuis, Hoogstraat 69; Zuid Noord Media Centrum, Paleisstraat 15; Delta, Kern 20, Wilrijk; Bouckaert-Pelckmans, Heide-statiestraat 61, Kalmthout.

(een tweede lijst zal bij een volgende gelegenheid verschijnen.)

ESPERANTO IN ONZE STREKEN

Ovo, nieuw tijdschrift voor beginners

Voor de beginnende esperantist die het nog niet aandurft een „groot” tijdschrift als *Monato* of *El Popola Ĉinio* te lezen, bestond reeds twee jaar het blad *Kontakto*. Sinds 1 januari heeft dat tijdschrift echter een waardig concurrent: *Ovo*, uitgegeven door de Kroatische Esperantobond. De teksten zijn van zes vaste redacteurs en van een aantal gastredacteurs onder leiding van Slavko Simunić.

Ovo behandelt zowat alle onderwerpen. In het eerste nummer lezen we over pogingen om de toren van Pisa recht te krijgen; we vinden er een roman van Johán Valano; een stripverhaal en een reportage over het eerste theater per correspondentie! Dat alles is geschreven in een vlot doch eenvoudig Esperanto.

Ovo verschijnt 15 x per jaar, en een abonnement kan wanneer dan ook beginnen. Ieder nummer telt 12 blz. in formaat A4. De prijs voor 15 nummers bedraagt 630 frank of 35 gulden en kan worden betaald op de postrekening 000-0265338-43 van Vlaamse Esperantobond, Antwerpen.

„Markola Kongreso” in Brugge

Van vrijdagmiddag 19 tot zondagnamiddag 21 april a.s. organiseert de Koninklijke Brugse Esperantogroep het 19de „Markola Kongreso”.

Een „Markola Kongreso” (markolo = kanaal, zeeëngte) is een jaarlijkse drielandenontmoeting van esperantisten uit de kuststreken van België, Noord-Frankrijk en Engeland.

Eind januari waren er reeds 65 ingeschrevenen, uit voornoemde landen, maar ook uit Nederland, Duitsland en de Verenigde Staten.

Ook u kunt nog inschrijven. De congresbijdrage bedraagt 1 250 fr. en omvat: gemeenschappelijk avondmaal op vrijdagavond in de Brouwerij Henri Maes, Walplein, vrije toegang tot de meeste musea van de stad, een bustocht door Brugge en omgeving en uiteraard een unieke gelegenheid om Esperanto in de praktijk te er-

varen. Logies is *niet* inbegrepen.

Inlichtingen en inschrijvingen: Roland Rot-saert, Visspaanstraat 97, 8000 Brugge, ☎ (050) 33.00.04, prk. 000-1410966-04.

Van Biervliet 80

Op 24 januari werd César Vanbiervliet 80 jaar. Vanbiervliet is een esperantist van het eerste uur, die echter vooral de laatste jaren wereldbekendheid verwierf door het „Fondaĵo Vanbiervliet”. Dit fonds is een onderdeel van de Stadsbibliotheek van Kortrijk dat door zijn initiatief en werk tot stand kwam. Het is momenteel de grootste verzameling Esperanto-tijdschriften ter wereld.

Esperanto aan Brusselse Universiteit

Met ingang van 1 oktober 1985 zal het Instituut voor Taalonderwijs van de Vrije Universiteit van Brussel een leerstoel Esperanto oprichten, dat meldde zoëven Prof. Dr. J. Nivette, directeur van het Instituut. Details over deze cursus zullen worden gepubliceerd in een van de volgende nummers van Esperanto-Panorama.

Opnieuw Esperantobal in Antwerpen

Einde 1983 werd een oude Antwerpse traditie terug in ere hersteld: een jaarlijks Esperantobal. Dit eerste bal in het Alpheusdal was alvast een succesvolle treffer met heel veel sfeer.

Ook dit jaar kan er weer gefeest worden, deze keer in het Luyt-centrum, H. Kuyperstraat 49 te Mortsel. Op 30 maart om 20.30 wordt iedereen weer verwacht voor een dansje (of een praatje). Ook een erg geschikte gelegenheid om eens vrienden en kennissen mee te nemen, want alle programma-punten worden zowel in het Nederlands als in het Esperanto voorgesteld. Kaarten in voorverkoop kan men krijgen in het Esperanto-centrum, Antwerpen (200 frank, 150 frank voor studenten).

Wie interesse heeft voor ons speciaal voor- en naprogramma (een uitstapje, een gezellig dineetje of een sfeervol glaasje wijn), kan hierover alle inlichtingen vragen in het Esperanto-centrum ☎ 03-234.34.00 of bij Anne Tilmont ☎ 03-233.66.81.

Met de Vlaamse Esperantobond op reis!
Verslind tijdens je reis naar Augsburg geen kilometers en kilometers, maar maak voor de gelegenheid gebruik om één of andere stad of streek te bezoeken in Duitsland of Frankrijk. Enkele hotels voor onderweg:

Holiday Inn: hotels o.a. te Heidelberg (2 105 fr.), Baden-Baden (2 105 fr.), Straatsburg (2 620 fr.),...

Deze prijzen gelden voor één overnachting van 4 personen in een kamer met twee grote 2-persoonsbedden. Bijplaatsen van één bed voor een vijfde persoon is mogelijk (tegen toeslag).

Niet inbegrepen is het ontbijt, doch alle hotels beschikken over restaurants in verschillende prijsklassen waar bijvoorbeeld een zeer uitgebreid ontbijt (prijs ong. 300 fr.) kan worden genomen (echter niet verplicht).

Wens je het rustiger aan te doen, huur dan een *vakantiewoning* in Zuid-Duitsland midden in de Beierse Alpen. We hebben er twee uitgezocht, van waaruit je gemakkelijk Augsburg kunt bereiken met de auto.

Lechbruck: 15 885 fr. voor een bungalow van 4 personen, voor 5 personen betaal je 17.730 fr. per week. Deze bungalows zijn gelegen in een groot vakantiepark (overdekt zwembad, sauna, solarium, golf, tennisbanen, restaurant,...) aan de rand van de prachtige Lechsee tussen weilanden en bossen. Beroemde plaatsen als Oberammergau en Garmisch Partenkirchen liggen op korte afstand, Augsburg ligt op ongeveer 120 km.

Inzell: 14 920 fr. voor een appartement van 4 personen en 17 805 fr. voor 5 personen per week. Inzell is gemakkelijk te bereiken via de autosnelweg München-Salzburg, afrit Traunstein. Ligt iets verder van Augsburg (ong. 150 km). Gunstige ligging voor uitstappen naar München, Salzburg, de Chiemsee,...

Reis de wereld rond met **ESPERANTO-TUR Beneluxo:**

Tiendaagse reis naar Polen met deelname

aan Internacia Renkontiĝo de Popolensembloj in Toruń, Esperanto-tagoj in Biłgośćo en de Sileziaj tagoj in Opole.

Prijs: slechts 30 000 fr. (reiskosten en alle maaltijden inbegrepen).

Datum: van 1 tot en met 9 juni. Inschrijving vóór 1 mei a.s.

Vijftiendaagse rondreis naar Hongarije met geleid bezoek aan Wenen, Boedapest, Tihojno, Balatano en Salzburg, deelname aan de Silvestra Esperanto-Renkontiĝo in Boedapest met internationaal bal (eetfestijn en drank in prijs inbegrepen).

Datum: van 26 december tot 5 januari 1986. Inschrijving vóór 30 november a.s.

We kunnen overal en alles voor jou reserveren: hotels, vakantiewoningen, privé-reizen, vliegtuig- en reisbiljetten, overzetsboten, kortom ALLES!!!

Op eenvoudige aanvraag zenden we je een katalogus met: wereldreizen, vakantiewoningen, privéreizen, begeleide groepsreizen, actieve vakanties,...

Slechts één adres:

VLAAMSE ESPERANTOBOND

Turisma Servo

p/a Wilgstraat 25 A

9440 EREMBODEGEM

☎ 053/77 44 97

Een Esperanto-huis in Belper

Om het Jubileum te vieren heeft een Britse groep esperantisten besloten in Engeland een Esperantohuis (naar het voorbeeld van o.a. Grésillon, La Chaux-de-Fonds e.a.) te openen. Ze beginnen stapje voor stapje en zullen zo voor 1985 een huis ter beschikking hebben gedurende de maand augustus. De formule die wordt gebruikt is de welbekende „Bed en Breakfast” (£5 per nacht). Iedereen die de mooie streek in het midden van England, 12 km ten noorden van Derby wil bezoeken is hartelijk welkom. Gelieve u op voorhand aan te melden bij: Hilary en Pat Chapman, Esperanto-domo, 50 Holbrook Road, BELPER, Derbyshire DE5 1PB.

Verbruikersinformatie in 't Nederlands

Binnen het Nederlandse taalgebied wordt men, bij de aankoop van artikelen, geregeld geconfronteerd met inhoudsbeschrijvingen, gebruiksaanwijzingen, garantiebepalingen en veiligheidsvoorschriften die gesteld zijn in een vreemde taal.

De consumenten binnen het Nederlands taalgebied (ruim twintig miljoen mensen) hebben volgens het Vlaams Comité voor Brussel en het Algemeen Nederlands Verbond recht op produktinformatie in goed begrijpelijk Nederlands.

In de gevallen waar het gaat om het niet of in onvoldoende mate „in de Nederlandse taal” verstrekken van schriftelijke produktinformatie worden de consumenten verzocht om de werkgroep taalgebruik van het Algemeen Nederlands Verbond (☎ 091/21.33.11, Lentestraat 47 te 9000 Gent) of het Vlaams Comité voor Brussel (☎ 02/511.73.72, Rijkkelarenstraat 45 te 1000 Brussel), te informeren.

Alle toegestuurde klachten worden vertrouwelijk behandeld.

(Het Volk, 30 nov. 1984)

Toren van Babel

Berekeningen hebben aangetoond dat door de toetreding van Portugal en Spanje tot de EG het werk van de tolken 60 procent duurder gaat worden en dat van de vertalers 30 procent. Een aardig bedrag voor wie weet dat de Gemeenschap momenteel 3,6 miljard frank uitgeeft om ervoor te zorgen dat de Eurocraten in hun moedertaal kunnen werken.

De vertaalkosten voor één vergadering bedragen vandaag ongeveer 240 000 frank. Doordat de Gemeenschap vandaag zeven talen telt, zijn in het spel van vraag en antwoord slechts 42 combinaties mogelijk. Met de Spanjaarden en Portugezen erbij, worden dat er 72, zodat één zitting ongeveer 400 000 frank gaat kosten.

(Het Belang van Limburg, 22 jan. 1985)

Drie talen genoeg voor EG-parlement

De Europarlementariër Piet Dankert – enige jaren voorzitter van het Europees Parlement – is voorstander van een aanzienlijke beperking van het aantal talen dat in het parlement wordt gebedigd.

Dankert wil dat het Europees Parlement zich beperkt tot twee, hooguit drie talen: Engels, Frans en misschien Spaans. Nu nog wordt elk stuk vertaald in het Deens, Nederlands, Frans, Engels, Duits, Italiaans en Grieks. Een beperking tot slechts enkele talen zou de effectiviteit en de slagvaardigheid van het parlement aanzienlijk verbeteren, aldus Dankert.

(De Nieuwe Krant, 13 dec. 1984)

Robert Wyatt

...„De hele wereld luistert naar in het Engels gezongen popmuziek omdat de distributiekanaalen voor het grootste deel in handen zijn van de Engelssprekende landen. Jullie hitparades staan vol Engels en Amerikaanse groepen en zelfs Nederlandse groepen zingen in het Engels. Dat is toch een waanzinnige situatie. Ik zou me daar als Nederlander bijzonder kwaad om maken. Het lijkt wel alsof jullie gekoloniseerd zijn door de Engelssprekende landen”...

(Eindhovens Dagblad, 8 feb. 1985)

Universitata disertacio pri Esperantaj libraroj

En junio 1984 Eleonora Worsztunowicz (ul. Poznańska 26/37, PL 63-100 Śrem, Pollando) prezentis ĉe la Universitato de Poznań sian licencian disertacion s.t. „Kolektoj de Esperantaj eldonaĵoj”. Tiu 180-paĝa disertacio, kiun alte aprezis Librosencia Instituto kaj polaj esperantologoj, donas multflankan analizon laŭ historio kaj nuna stato, kaj ankaŭ eltiras konkludojn por estonto lige kun centjariĝo de Esperanto.

Bienvenus

Nederlands engagement manifesteert zich doorgaans veeleer voor een of andere miskende sekte in Buiten-Mongolië of rondolende holbewoners op een Filippijns eiland, liever dan belangstelling op te brengen voor de eigen taalgenoten in „Pelgië”.

Voor de meeste Nederlanders is België immers Franstalig en vormen de Vlamingen er slechts een verwaarloosbaar franje. Ook de gewezen Nederlandse minister van Landbouw en EG-kommissielid Lardinois, nochtans alom geëerd staatsman, gaf onlangs van dat Nederlands onbegrip en onbegrip tegenover Vlaanderen blijk. Lardinois, perfekt meertalig, startte zijn toespraak te... Antwerpen met een hartelijk „Bienvenus à Anvers” en een sliert Franse volzinnen.

(Gazet van Antwerpen, 17,18 nov. 1984)

DIENST LEZERSBRIEVEN

Wij verzoeken onze lezers krantenartikels over Esperanto of algemeen over het talenprobleem uit te knippen of te kopiëren en samen met de vermelding van de datum, de naam en het adres van de krant op te sturen naar de *Persdienst van FEL*, p/a Deceuninck-Bollaert, Lusthuizenlaan 1, bus 4, 1500 Halle. Daartoe behoren ook de lokale mededelingen over activiteiten van uw groep. Zij zullen alle ontvangen berichten lezen en evt. doorsturen. Op sommige berichten kan met lezersbrieven geantwoord worden, andere vereisen misschien een persoonlijk contact met de redactie. Weer andere artikels zijn interessant voor overname in Esperanto-Panorama. De rest gaat in een archief waarin alles verzameld wordt wat er over Esperanto, taalproblemen en internationale taalpolitiek is verschenen.

Uit de artikels die in Esperanto-Panorama verschijnen, wordt er één uitgeloot. De inzender ervan krijgt een boekenbon van 200 frank of 11 gulden.

Deze maand gaat de boekenbon naar de heer Ru Bossong uit Eindhoven. Hartelijk proficiat!

In Vlaanderen Vlaams

Ik vind het hypocriet dat men zoveel kaal maakt over het geval-Happart inzake zijn onkunde (of onwil) om Nederlands te spreken, en dat men ons – reeds jaren – een vreemde taal opdringt. Geen enkele Vlaming reageert, integendeel. Iedereen is precies tevreden met de afbraak van onze moedertaal, als er maar geen Franse woorden gebruikt worden. Kijk maar: Flanders Technology, Flanders dit en Flanders dat. Voor wanneer Flanders „Executivety”? Wanneer verandert men de Jaarbeurs te Gent in Flanders „Fair”? Vóór de oorlog is er strijd geweest om de vervlaamsing van het economisch en technisch leven (gebruiksaanwijzingen op machines en dgl.). Er is heel wat bereikt maar nu moet alles ineens Engels worden. Zijn we daardoor meer Vlaming? Maar, och, Gezelle kende toch ook Engels... „En laat ze rijk zijn, laat ze kaal zijn, ze is Vlaams en ze is de mijne”.

(Het Volk, 1,2 dec. 1984)

DROOGKUIS

